

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5882/2541

ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์ นางสาว เรียม ชันธวิธ ผู้ร้อง นาง ดวง พร บิณศิริวานิช กับพวก จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 1, ป.วิ.พ. มาตรา 18, ป.วิ.พ. มาตรา 173, ป.วิ.พ. มาตรา 226, ป.วิ.พ.
มาตรา 230, ป.วิ.พ. มาตรา 232, ป.วิ.พ. มาตรา 243, ป.วิ.พ. มาตรา 288

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำร้องขัดทรัพย์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 288 ถือเป็นคำฟ้องตาม
บทวิเคราะห์ศัพท์ในมาตรา 1(3)เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขัดทรัพย์ดังกล่าวก็เท่ากับ ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาล
อันมีผลทำให้คดีร้องขัดทรัพย์เป็นคดี ที่อยู่ในระหว่างพิจารณาตามมาตรา 173 วรรคสอง โดย
ไม่ต้องให้ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องขอเสียก่อน ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นสั่งให้ผู้ร้องเสียค่าขึ้นศาลเพิ่ม
อย่างคดีมีทุนทรัพย์ แล้วจึงจะพิจารณาสั่งคำร้องขอ ของผู้ร้องนั้น จึงเป็นคำสั่งในระหว่างพิจารณา
ตามมาตรา 226 ซึ่งต้องห้ามมิให้ผู้ร้องอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งดังกล่าวในระหว่างพิจารณา เมื่อผู้ร้องจะ
ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของศาลชั้นต้นโดยเสียค่าขึ้นศาลเพิ่มอย่างคดีมีทุนทรัพย์และโต้แย้งไว้เพื่อใช้
สิทธิอุทธรณ์ฎีกา แม้คู่ความมิได้อุทธรณ์ฎีกาในข้อที่เกี่ยวกับค่าขึ้นศาลนี้ ศาลก็มีอำนาจสั่งให้
คู่ความเสียค่าขึ้นศาลเพิ่มในส่วนที่ยังขาดหรือสั่งคืนในส่วนที่เสียเกินได้โดยไม่ต้องให้คู่ความขอ
การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งในระหว่างพิจารณาของผู้ร้องและศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัย
อุทธรณ์ให้นั้น จึงไม่ถูกต้องจำเป็นต้องยกเลิกเพิกถอนแล้วให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณา
ใหม่ให้ถูกต้อง โดยให้ศาลชั้นต้นกำหนดเวลาให้ผู้ร้องเสียค่าขึ้นศาลเพิ่มอย่างคดีมีทุนทรัพย์เสียใหม่
แล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากโจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่
15043 พร้อมสิ่งปลูกสร้างของจำเลยที่ 2 เพื่อขายทอดตลาด เจ้าพนักงานบังคับคดีตีราคาที่ดินรวม
สิ่งปลูกสร้างเป็นเงิน 1,892,000 บาท ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า ที่ดินพิพาทรวมทั้งสิ่งปลูกสร้างเป็น
ของผู้ร้องแต่ใส่ชื่อจำเลยที่ 2 ผู้เป็นน้องสาวไว้แทนจำเลยที่ 2 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไปจำนอง
โดยผู้ร้องไม่ทราบขอให้สั่งหรือพิพากษาว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวเป็นของผู้ร้อง และให้
โจทก์เป็นผู้เสียค่าธรรมเนียมการยึดโดยผู้ร้องชำระค่าขึ้นศาลในการยื่นคำร้องขอดังกล่าว
อย่างคดีไม่มีทุนทรัพย์เป็นเงิน 200 บาท ศาลชั้นต้นสั่งให้ผู้ร้องเสียค่าขึ้นศาลอย่างคดีมีทุนทรัพย์
ตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีตีราคาไว้ โดยให้เสียภายใน 7 วันแล้วจึงจะพิจารณาสั่งคำร้องขอ ผู้ร้อง
ยื่นคำร้องว่า ที่ดินพิพาทรวมทั้งสิ่งปลูกสร้างเป็นของผู้ร้อง ผู้ร้องจึงไม่ต้องเสียค่าขึ้นศาลอย่างคดีมี
ทุนทรัพย์ ขอให้ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องขอศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า กรณีไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม
ให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่ง ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า กรณีเป็นการร้องขัดทรัพย์ซึ่งถือเป็นการ
ฟ้องคดี จึงต้องเสียค่าขึ้นศาลตามราคาทรัพย์ คำร้องขอของผู้ร้องยังไม่อาจฟังได้ว่าที่ดินพิพาท
พร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นของผู้ร้องอันจะมีผลให้เป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา
ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ในปัญหาที่ผู้ร้องฎีกาว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของทรัพย์พิพาท จึงไม่ต้องเสียค่าขึ้นศาล
อย่างคดีมีทุนทรัพย์นั้น ศาลฎีกาเห็นว่า คำร้องขอตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา 288 ของผู้ร้องหรือที่เรียกว่าคำร้องขัดทรัพย์นี้ถือเป็นคำฟ้องตามบทวิเคราะห์ศัพท์ใน

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 1(3) เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอหรือคำร้องขัดทรัพย์ดังกล่าวก็เท่ากับได้ยื่นคำฟ้องต่อศาล อันมีผลทำให้คดีร้องขัดทรัพย์เป็นคดีที่อยู่ในระหว่างพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 173 วรรคสอง โดยไม่ต้องให้ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องขอเสียก่อนดังนั้น ที่ศาลชั้นต้นสั่งให้ผู้ร้องเสียค่าขึ้นศาลเพิ่มอย่างคดีมีทุนทรัพย์ แล้วจึงจะพิจารณาสั่งคำร้องขอของผู้ร้องนั้น จึงเป็นคำสั่งในระหว่างพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 226 ซึ่งต้องห้ามมิให้ผู้ร้องอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งดังกล่าวในระหว่างพิจารณา ผู้ร้องจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของศาลชั้นต้นโดยเสียค่าขึ้นศาลเพิ่มอย่างคดีมีทุนทรัพย์ และได้แย้งไว้เพื่อใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกา อย่างไรก็ดีแม้คู่ความมิได้อุทธรณ์ฎีกาในข้อที่เกี่ยวกับค่าขึ้นศาลนี้ศาลก็มีอำนาจสั่งให้คู่ความเสียค่าขึ้นศาลเพิ่มในส่วนที่ยังขาดหรือสั่งคืนในส่วนที่เสียเกินได้โดยไม่ต้องให้คู่ความขอ ดังนี้ ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งในระหว่างพิจารณาของผู้ร้องและศาลอุทธรณ์ภาค 2 รับวินิจฉัยอุทธรณ์ให้คืน จึงเห็นได้ว่าไม่ถูกต้อง จำเป็นต้องยกเลิกเพิกถอนและให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ให้ถูกต้อง พิพากษายกอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งในระหว่างพิจารณาของผู้ร้องยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 และยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่สั่งรับอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งในระหว่างพิจารณาของผู้ร้อง ให้ศาลชั้นต้นกำหนดเวลาให้ผู้ร้องเสียค่าขึ้นศาลเพิ่มอย่างคดีมีทุนทรัพย์เสียใหม่แล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

องค์คณะ

อรุณ น้าประเสริฐ · จรัญ หัตถกรรม · สุวัตร์ สุขเกษม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5882/2541>